

Umutayşe Kulin

– M.Filizman · 30 Ekim 2012

Biyografik roman,gerçek hayatın bir kesiti.Ama mutlaka yazarın kendi bakış açısından çalışmaların ürünü.Objektif olması düşünülemez.Ayşe Kulin'in dürbününden kırk yıl.Tarih ve edebiyatın birleşimi bir eser.

Bu akım daha önce ki, yazarlarımız tarafından konu edinilmiştir.Bu konuda Tarihçilerin tepkisi vardı.Edebiyatçılar kurgu ile tarihi birbirine karıştırıyordu.

Bu konuya örnek,son zamanlarda Kemak Tahir'in Kurtkapanı adlı eserinin filme alınması ve Tarihçiler arasında,tarihi çarpıtan konularında olması çekinceleriydi.

Kulin,zaten ben Tarihçi değilim diye kendini tanımlamasından anlıyoruz ki,tarihle edebiyatı kurguluyor. Ama "Yalnız değilsiniz" adlı eserde Kulin'in ,Tarihçiler kadar araştırmacı yönüne rastlıyoruz.Resmi tarihin yazmaya çekindiği 1915 Çanakale savaşının Komutanın Alman general olduğunu ",tehcir "olayın da Almanların da etkisi olduğunu ve arşivlerinin açılmasına mücadele etmediklerini okuyoruz.Tarihin böyle önemli kesitlerini bazen bu tür kitaplardan okumak mümkün oluyor.

Aslında Kulin'in edebiyat dünyasın da adını duyurması da enterasan.Yirmibeş yıl kitaplarımı basacak yayınevi bulamadım demesi , araştırmacı edebiyat tarihçilerinin konusu olabilir.

Veda ile başlayan hayat hikayesinde Bosna'dan İstanbul'a göç vardır.Osmanlı imparatorluğunun sonu.Genç Cumhuriyetin başlangıcı.Yakın tarih ile ilgilenenlere önemle tavsiye edilebilecek bir eser.

Umut'a gelince;1942 lerde doğumu ile başlayan eser,1960 darbesine kadar uzanan zaman diliminde yaşananların öyküsü.Bu arada ,Ankara'da başlayan yeni oluşum,yeni zenginler,sosyo-ekonomik değişimi görmek mümkün bu eserde.

Bu eserde her okurun hafızasında farklı algılamalar olur.Ben bu eserde yazmaya nasıl başladı diye düşünürken yüzyirminci sayfadan sonra bu bilgiye ulaşıyorum.Tarihi olaylar kadar, yazmaya nasıl başladığı da benim için merak konusuydu.

Öğretmeni kompozisyon yazılısı yapar.Sınıfa sonuçları söyler yalnız bir kişi başardı der.Ve yazıyı okumaya başlar.Ayşe bu benim yazım olmalı der.Yazıyı okurken öğretmen,Ayşe, başka biriside yazabilir diye düşünür.Ama öğretmeni küçük Ayşe'yi yanına çağırır.İlk başarıyı böyle elde eder.

Kendi kendine O gün karar verir.Ben artık yazar olacağım.Tabii bütün edebiyat sevenler arasında Ayşe'de matematik dersi ile arası iyi değildir.Sınıfın en başarılı öğrencisi,matematikden hep iyi not alan

arkadaşı Ayşe'ye şu teklifi eder."Yazmayı banada öğretsene

Ayşe der ki;yazmak öğretilmez.Kendine güveni gelir.Artık O yazar olma yolunda ilk kıvılcımı almıştır.

Eser,evlenme süreci,Londra'da tahsil hayatı ve boşanması na kadar süren süreci anlatıyor.Tabii politik olaylar.Aile yakınlarından birinin Ermeni Aram ile evlenme sürecinde yaşananlar 6-7 eylül olayları.VE 1960 darbesine kadar uzanır.

Yazarın anlatımında edebi bir dil bulamadım.Londra'da bulunduğu özlem ve duygularını anlatan bu bölümler, çok edebi olmuş diyemiyorum.Okunma parçası olacak kadar dolu dolu sayfalara rastlamıyoruz.

Belki bu sonuca şair yazarların nesirde ki başarısının, Ayşe Kulin'de olmamasının da etkisi vardır.